EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 16.6.2025
COM(2025) 290 final

ANNEX 16

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele

Digikümnendi olukorda käsitlev 2025. aasta aruanne: jätkuv töö, et suurendada ELi suveräänsust ja kujundada ELi digitulevikku

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

RIIGIPÕHISED LÜHIARUANDED 2025

Itaalia

Kokkuvõte

Itaalia on teinud märkimisväärseid edusamme digitaristu ja digitaalsete avalike teenuste arendamisel, kuid tal on endiselt probleeme tehisintellekti kasutuselevõtu ja idufirmade kasvu edendamisel. Samal ajal säilitas riik sellise strateegilise tehnoloogia nagu kvanttehnoloogia ja pooljuhid valdkonnas juhtrolli. Itaalia on digikümnendi eesmärkide saavutamisel märkimisväärselt edasipüüdlik: ta on seadnud 14 riiklikku eesmärki, millest 79 % on kooskõlas ELi 2030. aasta eesmärkidega. Riik järgib oma trajektoore väga hästi, liikudes neist 100 % puhul eesmärkide saavutamise graafikus (2024. aasta trajektooride alusel, mis on kindlaks määratud kaheksast analüüsitud põhilisest tulemusnäitajast seitsme puhul). 13 soovitusest, mille komisjon 2024. aastal andis, on Itaalia ellu viinud 69 %, tehes teatavaid muudatusi, milleks võeti uusi meetmeid.

2024. aastal tegi Itaalia edusamme digitaristu arendamisel, eelkõige suurendades valduseni ulatuva valguskaabelühenduse kättesaadavust, ning saavutas järk-järgult märkimisväärseid tulemusi avalike teenuste digitaliseerimisel ja e-tervise valdkonnas. Riik jääb siiski tipptasemel digitehnoloogia, näiteks tehisintellekti kasutuselevõtus maha ning innovaatiliste idufirmade ja kasvufirmade ökosüsteem on endiselt suhteliselt vähearenenud. Teisalt on Itaalia strateegilise tehnoloogia valdkonnas juhtpositsioonil, olles kehtestanud kvantarvutuse strateegia ja töötades aktiivselt välja pooljuhtide strateegiat, mis rõhutab püüdlust saavutada tehnoloogiline juhtpositsioon.

Digikümnendi põhiline tulemusnäitaja (1)	Itaalia				EL		Digikümnendi eesmärk 2030. aastaks	
	DESI 2024 (2023. a)	DESI 2025 (2024. a)	Aastane kasvumäär	2024. aasta riiklik trajektoor (3)	DESI 2025	Aastane kasvumäär	Itaalia	EL
Väga suure läbilaskevõimega püsivõrgu katvus	59,6 %	70,7 %	18,6 %	66,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Valduseni ulatuva valguskaabelühenduse (FTTP) kättesaadavus	59,6 %	70,7 %	18,6 %	66,0 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	–
Üldine 5G katvus	99,5 %	99,5 %	0,0 %	99,6 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Servasõlmed (hinnanguline)	74	152	105,4 %	158	2 257	90,5 %	946	10 000
Vähemalt algtasemel digimahukusega VKEd (2)	–	70,2 %	0,2 %	–	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Pilvandmetöötlus	55,1 %	–	–	–	–	–	74,0 %	75 %
Tehisintellekt	5,1 %	8,2 %	62,4 %	8,0 %	13,5 %	67,2 %	60,0 %	75 %
Andmeanalüüs	26,6 %	–	–	–	–	–	60,0 %	75 %
Tehisintellekt või pilvandmetöötlus või andmeanalüüs	63,1 %	–	–	–	–	–	–	75 %
Ükssarvikud	8	9	12,5 %	2	286	4,4 %	16	500
Vähemalt elementaarsed digioskused	45,8 %	–	–	–	–	–	80,1 %	80 %
IKT-spetsialistid	4,1 %	4,0 %	-2,4 %	–	5,0 %	4,2 %	8,4 %	~10 %
eID süsteemist teavitamine		Jah						
Digitaalsed avalikud teenused kodanikele	68,3	83,6	22,4 %	69,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitaalsed avalikud teenused ettevõtetele	76,3	80,9	6,1 %	78,0	86,2	0,9 %	100,0	100
Juurdepääs elektroonilistele terviselugudele	82,7	84,1	1,7 %	74,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Näitajate ja muude parameetrite kirjeldus on esitatud metoodikadokumendis.
(2) 2025. aasta DESI kajastab digimahukuse indeksi 4. versiooni, mis on võrreldav 2023. aasta DESI (2022. aasta kohta) digimahukuse indeksi väärtusega aastase kasvumäära arvutamiseks. See ei ole võrreldav indeksi 3. versioonil põhineva riikliku trajektooriga.
(3) Riiklik trajektoori väärtus, kui see on riiklikus tegevuskavas esitatud ja kui näitajat mõõdeti 2025. aasta DESIs (2024. aasta)..

Vastavalt digikümnendit käsitlevale Eurobaromeetri 2025. aasta eriuuringule on 73 % Itaalia kodanikest arvamusel, et avaliku ja erasektori igapäevateenuste digitaliseerimine muudab nende elu lihtsamaks. 90 % peab oluliseks võidelda internetis levivate valeuudiste ja desinformatsiooni probleemiga ja seda leevendada ning seoses konkurentsivõimega peab 90 % oluliseks tagada Euroopa ettevõtete võimalus kasvada, tugevdada oma juhtpositsiooni ja suurendada konkurentsivõimet kogu maailmas.

ELi konkurentsivõime, suveräänsuse ja vastupanuvõime suurendamine tehnoloogilise juhtpositsiooni abil

Itaalia on teinud märkimisväärseid edusamme valduseni ulatuva valguskaabelühenduse arendamisel: ta suurendas aastatel 2023–2024 selle kättesaadavust 11 protsendipunkti võrra ja saavutas ELi keskmise taseme. Riik on tugev ka väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKE) digipöörde valdkonnas ning enamik VKEsid on saavutanud vähemalt algtasemel digimahukuse. Tehisintellekti valdkonnas jääb Itaalia siiski veel maha, hoolimata tehisintellekti suurenenud kasutuselevõtust ja riikliku trajektoori järgimisest. Idufirmade ökosüsteem on endiselt ebapiisavalt arenenud: ükssarvikuid on ainult üheksa – võrreldes eelmise aastaga kasvas nende arv vaid ühe võrra –, mis ei ole kooskõlas Itaalia majanduse suurusega. Hiljutine kvantarvutuse strateegia väljakuulutamine peaks edasist arengut selles sektoris oluliselt kiirendama. Samal ajal tehtavad jätkuvad jõupingutused pooljuhtide strateegia väljatöötamiseks näitavad Itaalia otsustavust tugevdada oma positsiooni nendes valdkondades. Samuti on käimas mitu algatust riigi küberturvalisuse alase võimekuse parandamiseks, sealhulgas tugevdatakse järelevalve-, analüüsi- ja reageerimisvõimekust ning arendatakse oskusi.

ELi inimeste ja ühiskonna kaitsmine ja võimestamine

Itaalial on probleeme seoses digioskustega, sest puudulikud digioskused mõjutavad eelkõige madalama haridustasemega inimesi, kuid ka noori, kes on riikliku taaste- ja vastupidavuskava meetmete peamine sihtrühm selles valdkonnas. Samuti on Itaalias IKT-spetsialistide osakaal kogutööhõives madal: 2024. aastal oli see 4 %, mis jääb alla ELi 5 % taseme. Avalike teenuste digitaliseerimine on märgatavalt edenenud tänu oluliste meetmete järkjärgulisele rakendamisele ning koostalitlusvõime ja kasutatavuse parandamiseks tehtavatele jõupingutustele (nt parem kasutajakogemus, PagoPA ja IO rakenduse kasutuselevõtt, riikliku digitaalse andmeplatvormi PDND kasutuselevõtt). ELi digiidentiteedikukru raames on riik algatanud ka oma IT-kukru arendamise, mille esimesed katseprojektid on üldsusele kättesaadavad IO rakenduse kaudu, mille abil kasutajad saavad juurdepääsu mõningatele esialgsetele dokumentidele (nt juhiluba) ja neid kasutada. Lisaks töötab Itaalia selle nimel, et parandada kodanike elementaarseid digioskusi selliste algatuste abil nagu digitaalsete abiteenuste võrgustik ja digitaalne kodanikuteenus (mõlemaid toetatakse riikliku taaste- ja vastupidavuskava raames), võidelda desinformatsiooni vastu, parandada meediapädevust ja tagada veebiturvalisus, eriti alaealiste puhul.

Digipöörde potentsiaali kasutamine aruka keskkonnahoidlikkuse tagamiseks

Rohe- ja digiprioriteedid on pälvinud suuremat tähelepanu, osaliselt tänu riiklikule taaste- ja vastupidavuskavale ja selle kava „RePowerEU“ peatükile. 2024. aastal käivitati meede „Transition 5.0”, mille eesmärk on kiirendada tööstuse üleminekut energiatõhusale, kestlikule ja taastuvenergial põhinevale tootmismudelile. Kättesaadavatest andmetest ilmneb siiski, et meedet on kasutatud tagasihoidlikult.

Itaalia

Riiklik digikümnendi strateegiline tegevuskava

Itaalia esitas kohandatud tegevuskava, mis sisaldas viit täiendavat meedet ja läbivaadatud trajektoore. Konsulteeriti ka sidusrühmadega. Tegevuskavas võetakse arvesse suurt hulka soovitusi, mis 2024. aastal tegevuskavaga seoses esitati. Kõik eesmärgid on kooskõlas ELi 2030. aasta eesmärkidega, välja arvatud tehisintellekti ja andmeanalüüsi tehnoloogia kasutuselevõtu näitaja, mille puhul riik on seadnud 2030. aasta eesmärgiks 60 % (mitte 75 %). Tegevuskava on väga põhjalik ning keskendub digioskuste parandamisele, IKT-spetsialistidele ja digitaalsetele avalikele teenustele. Mõnes valdkonnas, sealhulgas ükssarvikud ja tehisintellekti kasutuselevõtt, puuduvad sihtotstarbelised meetmed. Itaalia tegevuskava sisaldab kokku 67 meedet, mille eelarve on 62,3 miljardit eurot, mis vastab 2,84 %-le SKPst.

Digivaldkonna rahastamine ja projektid

Itaalia taaste- ja vastupidavuskava alusel on digivaldkonnale eraldatud 46,8 miljardit eurot (26 % kogueelarvest)[1]. Lisaks on ühtekuuluvuspoliitika raames eraldatud 4,9 miljardit eurot – mis moodustab 11 % riigi kogurahastusest ühtekuuluvuspoliitika alusel – Itaalia digipöörde toetamiseks[2]. Itaalia on kolme Euroopa digitaristu konsortsiumi (EDIC) liige: keeletehnoloogia liidu jaoks loodud Euroopa digitaristu konsortsium, Euroopa digitaristu konsortsium CitiVERSE ning Euroopa plokiahela partnerluse ja Euroopa plokiahelateenuste taristu Euroopa digitaristu konsortsium EUROPEUM. Itaalia osaleb otseselt mikroelektroonika ja kommunikatsioonitehnoloogia üleeuroopalist huvi pakkuvas tähtsas projektis (IPCEI-ME/CT) ning järgmise põlvkonna pilvetaristu ja pilvteenuste üleeuroopalist huvi pakkuvas tähtsas projektis (IPCEI-CIS). Samuti osaleb Itaalia Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõttes EuroHPC ja Kiipide Ühisettevõttes.

Itaalia on andnud panuse heade tavade edendamise algatusse,[3] jagades digioskuste teemavaldkonnas kolme parimat tava (digitaalsete abiteenuste võrgustik, digitaalne kodanikuteenus ja fond *Repubblica Digitale*).

Digiõigused ja -põhimõtted

Toetava uuringu kohaselt on Itaalia olnud üks kõige aktiivsemaid liikmesriike **digiõigusi ja -põhimõtteid käsitleva Euroopa deklaratsiooni** rakendamisel: kokku on käivitatud 100 algatust ja 2024. aastal käivitati 12 uut algatust. Itaalia tegutseb kõige aktiivsemalt digiõppe ja -koolituse ning digioskuste valdkonnas. Seoses laste ja noorte kaitse ja võimestamisega digikeskkonnas on tegevus piiratum. Meetmetel, mille eesmärk on seada inimesed digipöörde keskmesse, näib kohapeal olevat kõige enam mõju, erinevalt meetmetest, mis puudutavad ohutust, turvalisust ja võimestamist.

Soovitused

[1] Digieesmärkide saavutamiseks ette nähtud rahaliste eraldiste osakaal on arvutatud taaste- ja vastupidavusrahastu loomise määruse VII lisa alusel. Andmeid ajakohastati viimati 16. mail 2025.

[2] See summa sisaldab kõiki investeeringuid, mis on konkreetselt ette nähtud digipöörde toetamiseks ühtekuuluvuspoliitika programmitöö perioodil 2021–2027 või millega panustatakse sellesse märkimisväärselt. Rahalised vahendid pärinevad Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Sotsiaalfond+-ist ja Õiglase Ülemineku Fondist.

[3] Heade tavade edendamise algatus on platvorm, mis võimaldab liikmesriikidel tutvustada edukaid meetmeid ja jagada probleeme, mis neid on digikümnendi sihtide ja eesmärkide poole püüdlemisel tekkinud. Head tavad tehakse liikmesriikidele kättesaadavaks portaali andmehoidla kaudu ja neid tutvustatakse korrapäraselt korraldatavatel seminaridel, mis keskenduvad praegu kolmele teemavaldkonnale: digioskused, keskkonnasäästlik IT ja digitehnoloogia kasutuselevõtt.

- **Tehisintellekt.** Tõhustada tuleks jõupingutusi, et saavutada juhtpositsioon tehisintellekti valdkonnas, kasutades ära ka olemasolevaid kompetentsikeskusi ja võimekusi, sealhulgas superarvutite valdkonnas.
- **Innovatsiooni ökosüsteemid.** Edendada tuleks innovatsiooni digitehnoloogia valdkonnas, tugevdades riiklikku ökosüsteemi alates teadusasutustest/ülikoolidest kuni tehnoloogiasiirde keskuste, idufirmade ja kasvufirmadeni ning kaaludes sihipäraseid stiimuleid oluliste strateegiliste sektorite jaoks.
- **VKEd ja tipptehnoloogia kasutuselevõtt.** Toetada tuleks jõupingutusi tugeva tehnoloogiasiirde teenuste võrgustiku loomiseks, säilitades kohaloleku kogu riigis ja pöörates suuremat tähelepanu sellisele põhitehnoloogiale nagu tehisintellekt.
- **Elementaarsed digioskused.** Tuleks edendada koolitusvõimalusi ja tugiteenuseid kõigi elanikkonnarühmade jaoks, parandada digioskuste õpetamist koolides ning stimuleerida töötajate ümber- ja täiendõpet.
- **IKT-spetsialistid.** Tuleks laiendada IKT-alast kõrgharidust ja viia see kooskõlla tööturu vajadustega, edendada naiste osalemist IKT-hariduses ja innustada naisi valima karjääri IKT-sektoris ning võtta meetmeid IKT-spetsialistide leidmiseks ja hoidmiseks.
- **Küberturvalisus.** Muutuvaid ohte silmas pidades tuleks parandada küberturvalisuse prioriteete, suurendades nii ettevõtete kui ka haldusasutuste suutlikkust.
- **Ühenduvus.** Tuleks jätkata jõupingutusi ühenduvustaristu, eelkõige valduseni ulatuva valguskaabelühenduse kasutuselevõtuks kogu riigis, sealhulgas hõredalt asustatud piirkondades, ning kaaluda kasutuselevõtu kasutamist leviku edendamise vahendina.
- **Digitaalsed avalikud teenused.** Säilitada tuleks digitaalsete avalike teenuste kasutuselevõtu hoog, keskendudes lihtsustamisele ja teenuste kasutuselevõtule kasutajate poolt.